

Nowy

Kurier Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki

Czwartek, dnia 27 stycznia 1916 r.

Prenumerata w Łodzi wynosi rocznie 12
mrk., półrocznie 6 mrk., miesięcznie 1
mrk. Za odosłanie do domu 40 f. mies.Redakcja i administracja
Zachodnia 37.Cena ogłoszeń: I-sza strona 1 mrk.
za wiersz lub jego miejsce, nadesłane 1 mrk.,
nekrologi i reklamy 40 f., ogłoszenia zwy-
czajne 20 f., ogłoszenia drobne 4 f. za wyraz.

Warunki rozwoju przemysłu.

Nie ulega wątpliwości, że korzystne warunki naturalne wpływają bardzo dodatnio na przemysł i sprzyjają jego rozwojowi. Nasuwa się jednak uwaga, że przy zawilej i skomplikowanej produkcji współczesnej, postępującej się materiałami z całego świata, i przy współczesnych środkach komunikacji rola czynników naturalnych traci na znaczeniu.

Najlepszym tego dowodem są kraje, pozbawione prawie zupełnie bogactw naturalnych, a posiadające mimo to imponujący przemysł, np. Finlandja, Szwajcaria. Ta ostatnia, nie posiadająca prócz źródeł taniej energii elektrycznej żadnych bogactw naturalnych, ma stosunkowo najpotężniejszy przemysł w Europie.

Ser szwajcarski, czekolada, tkaniny, koronki — są to wysokiego gatunku fabrykaty gotowe, prawie artykuły zbytku, wymagające znacznej przeróbki i wielkiego nakładu pracy, a co za tem idzie, dające znaczne zyski i korzyści materialne krajowi, który je wyrabia. W ten sposób przez umiejętną i racjonalną organizację sprzedaży swej pracy i pomysłowości, staje się biedny kraj górski — bogatym, w każdym razie nierównie bogatszym od krajów bałkańskich, które są w położeniu o tyle korzystniejszym, że posiadają dostęp do morza, czego Szwajcaria jest pozbawiona.

Należy jeszcze podkreślić, że nie ma obecnie wcale państw przemysłowych opierających swój przemysł wyłącznie na przeróbce własnych surowców krajowych. Nawet kraje tak zasobne w bogactwa naturalne, jak Anglja i Niemcy, posługują się w znacznej mierze surowcami obcymi.

Wspomniemy chociażby o olbrzymich zyskach, ciągnionych przez Anglję z przeróbki platyny rosyjskiej albo o zyskach Niemiec na futrach rosyjskich. Te jaskrawe przykłady przytaczamy dlatego, że są one powszechnie znane. Pozatem posiadają prawie wszystkie państwa europejskie dość rozwinięty przemysł przędzalniczo-tkacki bawełniany, oparty głównie na przeróbce bawełny amerykańskiej.

Jednocześnie daje się zauważyć, że niektóre kraje bogate rozwijają się jedynie pod wpływem organizacji obcej, za pomocą obcych kapitałów i na korzyść przede wszystkim obcych jednostek, które za swą pomysłowość, przedsiębiorczość i zmysł organizacyjny kładą sobie suto płac.

Widzimy więc, że rozwój przemysłu współczesnego zależnym jest w stopniu coraz znacznie szym od czynników natury społeczno-politycznej, t. j. w ostatniej linii od ludzi samych. I nie w tem zresztą dziwnego, gdyż przejawia się w tem coraz gruntowniejsze opanowanie natury przez rozczarowaną ludzki.

Należy więc sobie uprzytomnić, że rozwój przemysłu zależy głównie od uzdolnienia technicznego narodu, od jego wykształcenia, inteligencji,

przedsiębiorczości, pomysłowości i rzutkości, od łatwości zrzeszenia się w towarzystwa akcyjne i handlowe, od prawidłowej organizacji handlu i przemysłu, od ruchliwości kapitału, od rozsądnej i racjonalnej opieki państwa i odpowiedniej polityki celnej, od prawa handlowego i patentowego i t. d. i t. d.

Z niezwyklej doniosłości tych czynników w niedostatecznym tylko stopniu zdają sobie społeczeństwa sprawę. Od spraw napozór tak drugorzędnych, jak prawo patentowe, zależy nieraz istnienie całych gałęzi przemysłu w danym kraju; naprz. fabrykacja barwników sztucznych nie mogła się we Francji rozwinąć głównie wskutek wadliwego francuskiego prawa patentowego.

Prawo patentowe powinno być dokładnie obliczone na stworzenie pewnego przywileju, będącego zachętą i nagrodą dla wynalazców; przywilej ten nie powinien jednak być zbyt znaczącym i wyłącznym, nie powinien on zniechęcać i ograniczać tych, którzy w danym wynalazku mogą jeszcze poczynić udoskonalenia i ulepszenia. A przede wszystkim powinno prawo dbać o to, aby udzielone przywileje nie wychodziły na szkodę krajowi. W tym celu naprz. udziela Anglja ostatnio patentów wyłącznie na przedmioty, fabrykowane w Anglii samej i inspekcja fabryczna zwraca baczną uwagę, aby nie było nadużyć i fikcji.

Dobroczyne skutki tego prawa są widoczne, gdyż każdy cudzoziemiec wynalazca, chcąc uzyskać w Anglii patent, musi na miejscu założyć fabrykę, czem przyczynia się oczywiście do rozwoju przemysłu i podnosi zapotrzebowanie na pracę.

Ogromny wpływ na rozwój przemysłu w kraju wywierają także jego bogactwa naturalne, położenie geograficzne, posiadanie dostępu do morza, posiadanie dobrych dróg komunikacyjnych lądowych i wodnych. Ten ostatni warunek zresztą także jest zależnym od zabiegiwości danego narodu, jego wolności i możności rządzenia się u siebie.

Wisia napz. jest dealnie położona rzeka, gdyż z dopływami swemi obejmującymi cały kraj; dzięki obfitości dopływów można by się dostać do najodleglejszych zakątków naszej ziemi. Należałoby ją jednak w tym celu uregulować i uszlakowić, czegośmy dotychczas uczynić nie mogli. Jestto dla nas tem ważniejsze, że pozwoliłoby nam sprowadzać drogą wodną obcy surowiec, nie obciążając go w ten sposób zbyt niemi kosztami przewozu.

Budowa kanałów w Galicji, przerwana wypadkami wojny obecnej, również służy dowodem zarówno rozumianej przez społeczeństwo potrzeby tego rodzaju dróg komunikacyjnych, jak i możliwości osiągnięcia zamierzonego społeczeństwa przy urządzaniu autonomicznych i przyszłych ności dla kraju konstytucyjnego rządu centralnego.

Konieczną jest także rozgłębienie się kolejowa. Potrzeb takich jest zresztą wiele, i zaniedbanie wielu z takich najistotniejszych potrzeb na-

szych życiowych tłumaczy się głównie tem, żeśmy dotychczas pozbawieni byli możliwości wpływania na nasze sprawy chociażby czysto gospodarcze.

Na marginesie.

Łow. właściciele nieruchomości, a „Lokator“.

Jak ostatnio pisma miejscowe doniosły, powstał w dotychczasowym zarządzie Stowarzyszenia kamieniczników na tle wyznaniowem rozłam, który doprowadził do dymisji wladz i wyznaczenia świeżych wyborów. Nie potrzeba sobie zbytnio łamać głowy nad oceną tego rodzaju konfliktów, które już genialny Heine w nieśmiertelnym wierszu, zakończonym wyrazami „stinken allebeide“, raz na zawsze ocenił.

Jest jednak rzeczą wysoce charakterystyczną, że tym razem szerokie koła stowarzyszonych konfliktu nie chciały, że nie pojmowały go zupełnie. Stowarzyszeni zadawalniali się zupełnie działalnością praktyczną, szukaniem dróg sanacji swych interesów, które wskutek wojny są złe, niezależnie zupełnie od wyznania danego właściciela nieruchomości.

Jedynie zarząd sam nie znalazł w sobie dość siły, taktu i rozwagi, by niebezpieczne i zdradliwe rafy ominąć. Dowodzi to w tym wypadku braku inteligencji, wyrozumiałości, tolerancji i wychowania politycznego u stron obu.

Nie byłibymy sprawie tej szczególnej uwagi poświęcili, gdyby nie chęć porównania działalności tej instytucji z działalnością związku analogicznego o celach i dążeniach może nieco antagonistycznych, mianowicie z towarzystwem „Lokator“.

Towarzystwo to tak samo, jak Stowarzyszenie właścicieli nieruchomości, składa się z ludzi rozmaitych wyznań i narodowości, nie słyszeliśmy jednak nigdy o żadnych zgrzytach i zatargach na tem tle.

Wiemy tylko, że ciągle stało Towarzystwo na straży interesów swych członków, że przejawilo w tym kierunku bardzo wiele inicjatywy, że za czasów naprz. Komitetu obywatelskiego występowało w obronie lokatorów, protestując przeciwko przymusowi osobistemu, że służyło ono zawsze porządku i arbitracją w nieporozumieniach, że następnie wyjednalo u wladz znaczne ulgi, dotyczące podatku mieszkaniowego itd.

A kamienicznicy? Na samym prawie początku istnienia swego Stowarzyszenia przypomnieli sobie różnicę wyznaniową i różnicę ich wady stątek żadną miarą przebyć nie mogli. Wstyd, o wstyd! Tembardziej, że zawiniła tym razem nie masa, lecz prowodyrzy, wybrańcy, mężowie zaufania.

Uwagi te poświęcamy świeżo wybranemu zarządowi, zalecając jednocześnie, by w przyszłości swej działalności brał przykład z antagonistów lokatorów.

Kronika

= (ko) Nowe ceny chleba i mąki.

Centrala Komitetu rozdziału chleba i mąki wydaje właścicielom piekarni i sklepów ze sprzedażą chleba i mąki plakaty z wyszczególnieniem nowych cen na chleb i mąkę, a mianowicie: Funta żytniego chleba kosztować ma najwyżej 16 fenigów, lub 10 i pół kop., chleba pszenno-żytnego 24 fenigi lub 16 i pół kop., mąki żytniej 20 fenigów lub 12 i pół kop., oraz mąki pszennej 32 fenigi lub 21 i pół kopieiki.

= (k) Lichwa chlebowa.

W ciągu ostatnich dni wiele sklepów ze sprzedażą chleba oraz piekarni uprawia lichwę przez śrubowanie cen na sprzedawany chleb. Pod tym względem panuje najzupełniejsza samowola i każdy piekarz na swoją rękę wyszukuje swych odbiorców. Wobec tego Komitet rozdziału chleba i mąki wypowiedział walkę piekarzom, uprawiającym lichwę zamknąca cały szereg piekarni i sklepów ze sprzedażą chleba. Wina uprawiania lichwy piekarskiej leży wyłącznie na publiczności, kupującej chleb, która chętnie płaci bajorńskie sumy wobec pogłosek o braku chleba i zupełnie nie reaguje na wyzysk. A wszak każdy sklep, pobierający za chleb cenę wyższą od maksymalnej, natychmiast zostanie zamknięty przez Komitet rozdziału chleba i mąki jeżeli tenże zostanie o tem zawiadomiony przez wyszukanego konsumenta. Gdy publiczność zareaguje odpowiednio na zakusy lichwiarskie piekarzy, nie będą oni mogli uprawiać lichwy, ponieważ ani za mąkę, ani za robotę droższą nie placą, a przed groźbą zamknięcia piekarni czy sklepu napewno zrezygnują z uprawiania haniebnej spekulacji.

= (k) Sprzedaż nafty.

Najta dotychczas ukrywana przez spekulantów po kątach w celach zwyczajki cen, obecnie, dzięki sprzedaży nafty z Delegacji zaprowiantowania miasta w kooperatywach po 32 kop. za kwartę, wydobyta została z ukrycia i sprzedawana jest po domach przez domokrażnych handlarzy w cenie po 60 kop. za kwartę.

= (k) Dowóz kartofli.

Delegacja zaprowiantowania miasta zawarła umowę na dostawę dla Łodzi większej ilości kartofli; 200 wagonów kartofli ma nadejść do Łodzi już w tych dnach.

= (r) Z Komitetu tanich kuchen.

Wyplata zapomóg dla tanich kuchen za czas od 1-go do 15-go stycznia r. b. odbędzie się w piątek, dn. 28-go b. m. od godz. 10 do 1 pp.

Zapomogi, nie odebrane w tym dniu będą wypłacone dopiero przy następnej wypłacie.

= (ko) Nowy przytułek.

Na ostatnim posiedzeniu gminy żydowskiej Stow. ochrony kobiet żyd. łącznie z zarządem gminy postanowiło urządzać nowy przytułek dla dzieci. Sprawą organizacyjną zajęł się komitet. Otwarcie przytulku nastąpi w dniu 1 lutego roku bież. W przytulku umieszczane będzie 100 dzieci.

= (ko) O bezpłatne świadectwa ślubne.

Zarząd łódzkiej gminy żydowskiej postanowił zwrócić się do władz odnoszących z pro-

pokazuje się, w jaki sposób rozmaite klasy ludności reagują psychologicznie na wojnę.

Minęło już osiemnaście miesięcy wojny, wypowiedziano już wszystkie owe wielkie i piękne hasła i miały one już czas zblednąć, a wojna stała się czymś codziennym, do czego się przywykło. Entuzjazm minął. Na bulwarze Twerskim i w restauracjach teatralnych nawet najbardziej eleganckie modnie przybływały do teatru w toaletach prostych i skromnych. Obecnie obraz sal teatralnych i koncertowych w Moskwie zmienił się z gruntu. Wojna stała się rzeczą codzienną. Świat elegancki stara się zaspokoić żądze swą nadzwyczajności w toaletach i stroju.

Pewien dziennikarz w Moskwie informował się pod tym względem w rozmaitych firmach i otrzymał następujące wyjaśnienia:

Jest w Moskwie wielki magazyn towarów luksusowych, prawdziwa świątynia mody: „Miasto Lyon“. — Gdy wojna wybuchła, magazyn ten stracił wszystkich niemal swych klientów, a krawcowe zabraty się do szycia koszul dla rannych żołnierzy. Obecnie wszystko idzie tam starym trybem. „Miasto Lyon“ pracuje całą siłą.

Teatry i warietés bywają przepelnione, a ich zbiory są dwa do trzech razy tak wysokie, jak w roku zeszłym.

Odpowiednio do tego także w szerszych kołach panować zaczyna pewnego rodzaju przedsiębiorczość. Tego „nowego ducha“ pewien ranny kapitan, który przebywał w Moskwie kilka miesięcy jako rekonwalescent,

charakteryzuje następująco: „Nie ma próżni. Każdy ma roboty powyżej uszu. A praca wszędzie ta sama: dostawy wojskowe. Ten kupuje za granicą, a sprzedaje tu, tamten założył fabrykę, trzeci zakłada ją. Słowem, wszędzie pełno pracy. Oho, myślałem, to dobrze. Tęgo właśnie potrzeba nam do zwycięstwa. Dzięki Bogu, że zrozumieliśmy to wreszcie! Gdy się jednak sprawie przyjrzałem bliżej, doszedłem do innego przekonania. Zanważyłem, że nie patriotyzm, nie pragnienie dopomożenia ojczyźnie odgrywa tu główną rolę, lecz że chodzi tu o spekulację, o chęć zysków. Zewsząd słyszałem jedynie:

— Słyszal pan? Piotr Piotrowicz zarobił 140,000!

— W jaki sposób?

— Na dostawach wojennych.

— A jaż, Piotr Piotrowicz to dzielny człowiek i kupiec. Lecz Maria Iwanówna! Ta wpadła do składu, pogadała o czymś z jednym innym o coś poprosiła, — i zarobiła przy tej historii 10 tysięcy!

Wszyscy powtarzają to samo: Taka wojna zdarzyć się tylko raz na tysiąc lat. Jeżeli się teraz nie próbuje szczęścia, to kiedy?

Pozostałem w Moskwie jeszcze kilka dni, czułem jednak, że tam nie mogę wytrzymać; poprosiłem o pozwolenie powrócenia na front przed ukończeniem kuracji“.

Różne wieści.

— Odkrycie starożytnego skarbu. Z Patrasu donoszą do „Neue Zürcher Ztg“ o odkryciu niezwykle cennego skarbu

odległej starożytności stanowiącego zabytek archeologiczny wagi pierwszorzędnej. Przy kopaniu głębokiego rowu na miejscu odwiecznej otoczony legendami osady Tiry s pod Arzosem rownik miejscowej szkoły rolniczej trafił łopatą na naczynie metalowe. Zawierający natychmiast o tem zwierzchnik szkoły Guda nakazał ostrożnie wykopanie naczynia i oświetlenie go do muzeum archeologicznego w Atenach. Według dziennika atenskiego „Patris“ odkryty skarb, umieszczony obecnie w atenskim Muzeum narodowym składa się z pewnej liczby złotych, artystycznie obrabianych pierścioni, z których jeden wielkością nie różni się od pierścioni naszyjnikowych, bransolet i innych ozdób ze złota, agatu, kości słoniowej, bursztynu, masy szklanej i t. d. Wszystkie te ozdoby pomimo że leżały w ziemi przeszło 30 wieków, zachowały się świetnie pod względem artystycznym, tracąc tylko w przeciągu tysiącleci na połysku. Wartość ich archeologiczną jest wprost nieoceniona. Doskonałe zachowanie się przedmiotów tych na których znać technikę asyryjsko-babilońską zawdzięczać należy temu, że zamknięte były w naczyniu brzońowym, to znów leżało w wielkim kotle, zawierającym też kilka mis trójnóg, kilka mieczów i inne przedmioty codziennego użytku

Obwieszczenie.

Z dniem 1-go lutego wstępuję w prawo rozporządzenie General-Gubernatora z 9-go września 1915 r. dla łódzkiego okręgu.

Podług tego rozporządzenia winne wszystkie osoby poczyniwszy od lat 15-tu zaopatrzone być w oddzielne paszporty.

Surowa kara oczekuje każdego, kto nie będzie w posiadaniu odpowiedniego paszportu.

Także rodzice, jakoteż i prawni opiekunowie rodziny, którzy przed ukończeniem 15-go roku jednego z członków rodziny nie wystarają się o oddzielny paszport dla takowego, będą surowo karani.

Z powodu tego wzywa się wszystkie osoby, które jeszcze dotychczas paszportu nie posiadają, niezwłocznie zaopatrzyć się w takowy.

Wydawanie paszportów odbywa się na wladomych warunkach w Przejściu Politycznym, Spacerowa 14, I-sze piętro; paszporty zaś ze zdę grupowych będą wydawane, jeszcze do 30 bieżącego miesiąca na Swandelińskiej № 10.

Łódź dnia 23 stycznia 1916 r. Cesarsko-Niemiecki Prezydent Policji v. Oppen.

Obwieszczenie.

Wszyscy właściciele wyrobni, ich zastępcy, zarządcy i składami, oraz wszyscy handlujący w Łodzi i powiatów Łódzkiego, Łaskiego i Brzezińskiego — o ile znajdują się pod zarządem niemieckim — mają przedstawić na później do d. 31 stycznia 1916 r. w powiatowym wydziale gospodarczym w Łodzi, hotel Victoria, dokładny piśmienny wykaz zasobów

włosa garbarskiego (włosy krów, cieląt, kóz, koni i t. d. Wszystkie zasoby uważane są jako aresztowane. W razie fałszywych doniesień stosowane będą kary pieniężne do 5000 marek; oprócz tego towary będą ulegać konfiskacie bez odszkodowania

Łódź dnia 25-go stycznia 1916 r. Cesarsko-Niemiecki Prezydent Policji 4886-2-1 v. Oppen.

Ogłoszenie.

Delegacja Budowlana przy Magistracie m. Łodzi podaje do wiadomości, że jest potrzebna pewna ilość mebli mieszkaniowych oraz biurowych.

Osoby prywatne — handlarze są wykluczeni — zyczące sobie meble lub urządzenia biurowe sprzedać lub wypożyczyć, są proszeni o nadsyłanie ofert z podaniem ceny sprzedaży lub wynajęcia do Delegacji Budowlanej w przeciągu tygodnia.

Łódź, dnia 20-go stycznia 1916 r. MAGISTRAT. Schoppen.

Teatr Scala ulica Cegielniana № 18. DYREKCJA: :: DYREKCJA: J. Adler i H. Sierocki.

Dziś, w czwartek, OSTATNIE POŻEGNALNE PRZEDSTAWIENIE słynnej artystki E. R. Kamińskiej i p. Noemi odegrana będzie szt. w 3 akt D. Fińskiego MATKA Anons: We wtorek, 1 lutego benefis snifera SEM LUDNERA, odegrana będzie historyczna operetka Dawid in der Wüste Bilety nabywać można od godz. 11-ej z rana w kasie teatru.

Stołównia Międzynarodowa Piotrkowska № 62. Obiady z 4 dań 55 k., kolacje z kompotem od 50 k., codziennie świeże FLAKI.

Kalendarzyk Kieszonkowy ilustrowany na rok 1916 jest do nabycia w Administracji „N. Kurjera Łódzkiego“ Zachodnia 37. Cena 3 kop. — Cena 3 kop.

Lekarz dentysta M. CHWAT Najnowsze wynalazki w leczeniu zębów i w oddziale technicznym podług prof. Dr. Aryapao i prof. Junga. Leczenie, plombowanie i usuwanie zębów absolutnie bez bólu za pomocą specjalnych metod i aparatów. Plomby złote platynowe, porcelanowe i inn. Laboratorium sztucznych zębów podług najnowszego systemu artystycznie wykonywane. Mosty złote platynowe i porcelanowe Korony emaljowe o kolorze naturalnych zębów. Umocnianie ruszających się zębów za pomocą leczenia i mechanicznie. Regulowanie zębów krzywo rosnących i wystających szerek. Leczenie wszelkiego rodzaju stawów zapalnych i ran jamy ustnej Masaż wibracyjny przy zapaleniu dziąseł Uzupełnienie brakujących części twarzy przez sztuczne

OBWIESZCZENIE. Dyrekcja Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi podaje do wiadomości Pp Stowarzyszonych, aby zechcieli we własnym interesie zwracać wypełnione wykazy dochodowe z nieruchomości, obciążonych pożyczkami Towarzystwa Kredytowego w jaknajkrótszym terminie, a w każdym razie nie później od określonego terminu, dla sprawdzenia i ocenienia zdolności płatniczej właścicieli. Niezłożenie wykazów pociągnie za sobą decyzje na podstawie danych, znajdujących się w posiadaniu Dyrekcji. Niezależnie od tego Dyrekcja przypomina p.p. Stowarzyszonym, aby we własnym, dobrze zrozumianym interesie, nie czekając na decyzje Dyrekcji i rozwinięcie kroków egzekucyjnych, płacili zalegające raty od pożyczek, które przyjmowane są częściowo ze zmniejszonym procentem na poczet ogólnej należności.

Józef Rossel konsultent prawny Nowomiejska 4.

Lekarz - Dentysta S. GOLDMAN długoletnia asystentka szkoły dentystycznej i kliniki d-ra Zadewicza. Przyjmuje codziennie od godz. 9 rano do 1 po poł. i od 3 po południu do 7 wieczór 19 WILSA 19.

Akuszerka z dyplomem Cesarskiej Akademi medycznej w Piotrkowie dzie praktykująca 20 lat, przyjmuję porody. Andrzeja 39. n 11 12-5. 3453-0

Pierwszorząd. akademicka Szkoła kroju i szycia Józefiny, oraz magazyn sukien; na grodzona medalami: LEOTYMI SREBRNYMI oraz listem pochwalnym zawiadania, iż rozpoczęły się kursy 6 tygodniowe, 3-miesięczne i półroczne po cenach zniżonych; pod kierunkiem właścicielki Mistrzynie Cechowej Zapisy codziennie. Wydaje patenty cechowe. Uczeń ce z prowincji otrzymują przy magazynie życie i mieszkanie. NAWROT N. 7.

Lekarz Dentysta S. GORDIN Konstanyńska 18. Leczenie plombowanie i usunięcie zębów bez bólu. Zęby sztuczne z podniebieniem i bez na złoście i kauczuku. Przyjm. codz od 10-113-

Na szkołę potrzebny od lipca r. b. LOKAL nocnych (połączonych) pokoi z dużą salą rekreacyjną i nowoczesnymi wygodami, ulice: Piotrkowska i przyległe między Główną, Krótką, Mikołajewską i Spacerową. Oferty dla „Szkoły“ w redakcji „Kurjera“. 4783-3

KALENDARZ TOW. KRZEW. OSW. na rok 1916 jest do nabycia w księgarni Gebethnera i Wolffa Piotrkowska № 87. Cena 75 kop. — Cena 75 kop.

Dr. med. L. Gundlach choroby dzieci i wewnętrzne, mieszka obecnie Spacerowa 32, przyjmuje od 4-5 (prócz niedziel i świąt). 4875-10

Ogłoszenia drobne: Kto ma z panów A.A.A. surdut bez użytku, niech każe przerobić na żakiet, zupełnie wychodzi, jako nowy. Przerabia się tylko w zakładzie krawieckim tanio i dobrze w Franciszka Klinowskiego, ul. Piotrkowska Nr. 155. Poszukuje uczenie na praktykę do zakładu freblowskiego bezpłatnie O 14-7, Skwerowa 18 1 Kto ma do sprzedania beczkę do gnojówki żelazną lub drewnianą, nową lub używaną, niech złoży adres w administracji „N. Kurjera Łódzkiego“. Zachodnia 37 4786-0 Kupię zaraz sieczkarkę na 3-4 gatunki sieczki, nową lub używaną ale w dobrym stanie. Adresy pozostawić w administracji „N. Kurjera Łódzkiego“ Zachodnia 37 0 Kupię 7 lamp gazowych Sosnowa № 1-10. 4361-2 Karbid po 28 kop. funt i lampy karbidowe Można dotać u Schwartza Nowomiejska 22. 1 Kłoda ochraniarka prosi o jakiekolwiek zajęcie, wymaga najskromniejszych Łaskawe oferty dla „B. O.“ w „N. K. E.“ 4325-4 Osoba w średnim wieku, skromnych wymagań, pozostająca bez środków do życia, poszukuje jakiegokolwiek zajęcia Łaskawe oferty pod „Zapamiętane połączenie“ w „Kurjerze“ Danna poszukuje zaraz lub od 1/11 1916 r. pokoju umiarkowanego z oświetleniem i osobnym wejściem Oferty uprasza się złożyć w redakcji niniejszego pisma pod literami „A. M.“